

Johan Pontén:

Spur-inspektionen – en process med många positiva effekter

Ett stöd för ST-läkarnas klinikval, ett instrument för klinikernas kvalitetsarbete och en utgångspunkt för en pedagogisk dialog – så kan man sammanfatta Spur-inspektören och anestesologen Johan Ponténs erfarenhet av och omdöme om Läkarförbundets och Läkaresällskapets arbete med de s k Spur-inspektionerna.

II Johan Pontén, lektor och överläkare inom toraxanestesiologi vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Göteborg, har varit kliniskt verksam inom specialiteten sedan 30 år. Men redan tidigt väcktes intresset för undervisning, och under åren 1977–2000 var han studierektor inom området anesthesi-intensivvård.

– Hela mitt yrkesliv tippade från början åt utbildningsfrågorna, och jag var med som inspektör även vid de första Spur-inspektionerna vid 1990-talets början, berättar Pontén. Han betecknar verksamheten som en kraftfull metod i flera avseenden:

– För det första har ST-läkarna visat stort intresse för utfallet, man studerar noga hur kvaliteten uppmätts vid den eller den kliniken. För det andra har det blivit ett stort engagemang vid de kliniker som bestämt sig för att delta i granskningarna.

Spontan process

Pontén har noterat att det redan i planeringsstadiet, före inspektionen, inleds en process vid kliniken där man spontant frågar sig vad man kan ta itu med och göra för att förbättra utbildningsvärde och kvalitet.

– Inom parentes sagt – inom sjukvården är det ofta så att utbildningen kommer i andra hand när kronor och ören skall räknas. Å andra sidan är alla medvetna om att personalen är den viktigaste resursen, och därför vill man åstadkomma ett bra utbildningsresultat fast det egentligen inte finns resurser för det. Det ligger i kallet, och det gäller inte bara läkare.

Utan en satsning på utbildningen hamnar man snabbt i tyckande och otydlighet i tillämpningen av vetenskap och beprövad erfarenhet, säger Johan Pontén och pekar på att »kunderna«, patienterna, tar det som en självklarhet att vårdverksamheten drivs med bra kvalitet.

– Spur-inspektionerna är i det här sammanhanget en väldigt bra metod att

få ordning och reda i utbildningsprocessen. Man kan få fatt i vad som brister när man upplever att utvecklingen på något vis har gått i stå.

Pedagogisk dialog

Han tillägger att inspektionerna dessutom leder till en pedagogisk dialog som tydliggör fler aspekter av ST-tjänstgöringen:

– Utbildningens kvalitet handlar inte bara om dess längd och innehåll – det är viktigt att underläkarnas individuella företräden och behov tydliggörs. Därmed kommer alla ut på banan – underläkarna känner att »detta är något för mig« och verksamhetscheferna känner att de gör nytta.

– Det genuina och positiva med den här tekniken är att den utförs av inspektörer som upplevs höra till den egna gruppen, trots att de vanligen är helt obekanta för dem som granskas. Man kan förutsätta att inspektörerna utgår från en positiv syn på hur man inom specialiteten kan skapa goda förutsättningar för utbildningen.

Johan Pontén säger sig därför aldrig ha upplevt några negativa reaktioner i samband med verksamheten. Varje inspektion ger dessutom en återkoppling till kliniken genom ett samtal om den lokala utbildningens mål och medel.

Stora förbättringar

– Det finns flera exempel på att kliniker som fått ett sämre utfall haft glädje av det i så måtto att det blivit ett incitament till stora förbättringar. Man har bett oss hjälpa dem med råd, och sedan har man verkligen gjort något åt bristerna. Några som var sämst 1991 var bäst år 2000 genom ett långsiktigt arbete »där diamanten slipats till ett vackert utfall«.

– Man kan spekulera i om ett bra betyg på motsvarande sätt kan leda till att de inspekterade slår sig till ro... Men jag har inte sett några exempel på det, bara på motsatsen.

Det genuina och positiva med den här tekniken är att den utförs av inspektörer som upplevs höra till den egna gruppen, säger Johan Pontén.

Johan Pontén framhåller att en sekundär effekt av inspektionerna är att inspektörerna tar med sig sina erfarenheter från andra ställen och därmed även påverkar sin egen miljö.

– Dessutom har vi samlats för att samsamlingen kalibrera och utvärdera inspektionerna för att se vad vi kan göra bättre och på så vis »skärpa instrumenten«. Det händer att vi gör rätt olika tolkningar av utfallen vid klinikerna, något som i diskussionerna kan ge nya tankar om hur metodens kvalitet kan utvecklas.

Utvärdering av grundutbildningen

Pontén berättar att en spinoff-effekt av inspektionserfarenheterna var att man i Göteborg kom att tillämpa samma metodik för att utvärdera läkarnas grundutbildning under åren 1994–1995, under benämningen »Kollegial granskning«.

– Detta ledde i sin tur till att vi började arbetet med att lägga om läkarutbildningen i Göteborg med start under våren 1998. Den första kursen helt enligt den nya planen inleddes vårterminen 2002.

– Det handlade om ett i grunden förändrat synsätt på utbildningen, att få folk i organisationen med sig på att gå från att lära ut till att lära – »from teaching to learning«. Tonvikten lades vid de studerandes eget ansvar, med läkarna/lärarna som ett stöd för att sovra och skapa en valbarhet i utbildningen.

Därmed skapades ett utrymme för studenterna att lära sig vad de upplever som roligt och givande, framhåller Johan Pontén. Det blev en motivik till tendenser att försöka tränga in så mycket som möjligt i studieplanerna.

Uno Kärik

Rapport från 2002–2003 års Spur-inspektion

Tabell I. Allmänmedicin. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Vårdcentral, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Hälsocentralen Centrum Sandviken 2002-11-05	3	3	2	2	2	2	0	Goda möjligheter för blivande specialister i allmänmedicin att få en god utbildning. ST-läkaren bör involveras mer i utbildningsplaneringen och utbildningssituationen på sidoutbildningsklinikerna måste förbättras.
Storvretens vårdcentral Tumba 2003-01-17	2	3	3	3	2	2	1	Kompetent, välbemannad och välutrustad vårdcentral med stort utbildningsintresse och handledarutbildade kolleger. Stor kompetens inom FoU. Handledarskapet kan ytterligare struktureras. Utbildningsboken bör användas mer konsekvent med tydligare koppling mellan måluppfyllelse och utbildningsplan. Bedömning gjord i relativt tidigt skede av ST-utbildningen, som bedrivits vid flera vårdcentraler.

Tabell IV. Dermatologi. Resultat av inspektioner genomförda under 2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
SU/ Sahlgrenska Göteborg 2003-03-20	3	3	2	3	3	3	1	Gott utbildningsklimat med mycket god internutbildning gör detta till en utmärkt klinik för ST-utbildning.

Kriterier för att få maximala 3 poäng vid inspektion

STRUKTUR

A Verksamheten

3 poäng: Målbeskrivningens krav kan uppfyllas genom tjänstgöring inom ett begränsat geografiskt område och på sidoutbildande enheter inom detta område.

B Läkarsstab

3 poäng: Tillräckligt antal läkare med tillräcklig kompetens (dimensioneringen av antalet läkartjänster skall innebära att utrymme finns för utbildning, handledning och utvecklingssamtal inom arbetstiden). Antalet specialister överstiger antalet underläkare. Handledande specialister har genomgått handledarutbildning. Utöver bred klinisk kompetens finns inom enheten bl a vetenskaplig, administrativ och pedagogisk kompetens.

C Lokaler

3 poäng: Adekvata arbetslokaler (operation, lab, mottagning, avdelning, jourrum, övriga arbetsutrymmen) och service (t ex avseende sekreterartjänster, bibliotek, litteratursökning

och tidskrifter). Eget arbetsrum med skrivbord och tillgång till PC/Mac för ST-läkare.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

3 poäng: Studierektorer och utbildade handledare finns och fungerar. Målbeskrivningen används, liksom utbildningsboken. Tjänstgöringsprogram upprättas, även för sidoutbildningen. Tjänstgöringsprogrammet är tillräckligt preciserat för att målbeskrivningens krav skall kunna uppnås. Tidpunkt för utvecklingssamtal dokumenteras och det framgår hur avvikelser från tjänstgöringsprogrammet hanteras. Jourttjänstgöringen fungerar (ST-läkaren skall självklart delta i jour, men jourverksamheten skall inte dominera så att jourkompensationsuttaget blir oacceptabelt högt ur utbildningssynpunkt = dagtjänstgöring).

E Utbildningsklimat

3 poäng: Samsyn överordnade läkare/specialistläkare och ST-läkare. Planering för färdighetsträning. Utvecklingssamtal (minimum ett

per termin). Utrymme och acceptans för litteraturstudier. Schemalagda handledarsamtal. Återkoppling, engagemang och gärna exempel på detta. Uppmuntrande attityd till rotation till regionsjukhus/universitetssjukhus för fördjupning och fortsatt specialisering efter formellt uppnådd specialistkompetens. Positiv inställning till sidoutbildning.

F Teoretisk utbildning

3 poäng: Planerad extern utbildning, som inkluderar specialitetsföreningens rekommendationer (SK-kurser, Läkarsämman, specialistföreningens möten, internationell kurs/möte m m), tillhandahålls minst fem dagar per termin. Regelbunden intern utbildning minst en timme per vecka. Avstämning av ST-läkarens studieverksamhet görs. Utbildning i ledarskap och administration ges.

Utförligare information om inspektionerna finns hos Spur.

Tabell II . Anestesi. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Sjukhuset i Varberg 2002-11-04	2	2	2	3	2	3	0	Större länsdelssjukhus som med sidoutbildning styrd till regionsjukhus har underlag för adekvat specialistutbildning. God teoretisk utbildning ges och eldsjälarna finns men det finns brister i den professionella dialogen mellan specialisterna vilket påverkar utbildningsklimatet.
SU/Sahlgrenska Göteborg 2002-11-05	3	2	1	3	2	3	1	Universitetssjukhus med bred verksamhet och stor volym. Ger teoretiskt och praktiskt god kompetens men den dagliga »bedsideutbildningen» bör utvecklas. Storleken på kliniken kan ge bristande »hemkänsla».
SU/Östra sjukhuset Göteborg 2002-11-06	3	1	3	1	2	3	1	Tjänstgöringens organisation har varit bristfällig vad gäller planering och uppföljning. En tydlig förbättringsprocess pågår och med en målmedveten rotation inom SUS parallellt med förbättrad klinisk handledning kan adekvat specialistutbildning ges.
Drottning Silvias barn- och ungdoms-sjukhus Göteborg 2002-11-06	3	3	1	3	3	3	1	Specialklinik med stor volym och bredd. Många ST skall passera men en fördömligt genomtänkt målinriktad utbildningsplan gör att man även på en relativt kort tid kan tillgodose kunskaps- och erfarenhetskraven.
SU/Mölndal 2002-11-07	2	1	3	1	2	1	0	Verksamhet som är väl lämpad för anestesiologisk introduktion. Hinder för detta är i dagsläget arbetsfördelningen mellan sjuksköterskor och läkare. Handledningen behöver utvecklas.
Danderyds sjukhus AB 2002-11-11	2	2	1	2	3	3	1	Stort sjukhus med stora förutsättningar för ST-utbildning och introduktion till forskning.
Södersjukhuset Stockholm 2002-11-12	3	3	2	3	3	3	1	Stor välbemannad klinik med omfattande verksamhet och utrymme för ST-utbildning. Gott utbildningsklimat trots tidvis stor utbildningsbörda.
Huddinge Universitets-sjukhus 2002-11-13	3	2	3	1	2	3	1	Universitetssjukhus med bred basjukvård och anestesi/IVA-klinik mitt i förändringsprocess med stor potential att förädla sin ST-läkarutbildning.
Vrinnevisjukhuset Norrköping 2003-03-31	3	2	2	1	2	1	0	En ny verksamhetschef med tydlig målsättning för strukturering och en engagerad nyutnämnd studierektor med åtgärdsplan för förändring av ST lovar mycket gott för en klinik där kollegialitet och tillåtande sitter i väggarna. Man vill men ännu har viljan ej satt spår i verksamheten. En viktig förutsättning för att förändringsarbetet skall lyckas är att tid avsätts både för ST och specialistläkare.
Lasarettet i Motala 2003-04-01	3	3	3	3	3	1	1	ST-läkarna är mycket positiva till specialistkollegerna och deras sätt att utbilda. Motala faller tydligt in under »small is beautiful» och kliniken kan under förutsättning att alla arbetar under tydliga och realistiska mål bli en utmärkt klinik för bas- och vidareutbildning.
Universitets-sjukhuset i Linköping Thorax 2003-04-02	3	3	2	2	3	3	1	Om man från ledningen ytterligare vill förbättra, och på sikt säkra sin ställning som en mycket omtyckt utbildningsenhet, så bör man betänka att även engagemang behöver sitt strukturella stöd. T ex bör studierektor sitta i centrumledningen och ha ett kostnadsansvar. Det är rimligt att en så omfattande ST-verksamhet, som den på thorax utvärderas löpande och redovisas i t ex verksamhetsrapport.
Universitets-sjukhuset i Linköping Allm anestesi 2003-04-03	3	1	2	2	3	2	1	Linköping har en fin utbildningstradition att försvara. För detta krävs bl a att verksamheten ser till studierektorernas funktion och inte bygger på deras person. Studierektorn bör återfinnas i centrumledningen. Den centrala fördelningen av ST-tjänster förefaller förkastlig. ST bör planeras med hela regionen som bas.
Västerviks sjukhus 2003-04-09	2	2	3	2	3	2	1	Länsdelssjukhus som med sidoutbildning styrd till regionsjukhus har underlag för adekvat specialistutbildning. Utmärkt utbildningsklimat med gott professionellt stöd. Teoretisk internutbildning bör förstärkas.
Centrallasarettet i Växjö 2003-04-10	2	2	3	2	2	2	1	Länssjukhus som med sidoutbildning styrd till regionsjukhus har underlag för bra specialistutbildning. Duktiga kollegor med positiv utbildningsattityd men strukturerad återkoppling framför allt i det dagliga kliniska arbetet saknas. ST-läkare deltar mycket i produktionen. Teoretisk internutbildning bör förstärkas.
Länssjukhuset Ryhov Jönköping 2003-09-15	2	2	2	3	3	2	0	Engagemang i ST-utbildning på en klinik med bredd och stor klinisk volym. Dokumenterade målbeskrivningar och ambitiöst arbete med att balansera in teoriutbildning i vardag och långsiktigt.
Värnamo sjukhus 2003-09-16	2	2	3	3	3	2	0	Stort engagemang för hela ST-perioden från vardagsnivåns handledning och teori via randning till regionklinikplan.
Höglandssjukhuset Eksjö/Nässjö 2003-09-17	2	2	2	2	3	2	0	Klinik med bredd och stor klinisk volym. Vilja att utbilda men viss otydlighet i ST-upplägget. Inför primärjour tydlig kunskapschecklista och med ambitiöst stöd.

ANNONS

ANNONS

forts Tabell II. Anestesi. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Universitetssjukhuset MAS Malmö 2003-10-07	3	2	1	3	2	2	1	Välstrukturerad och välfungerande utbildning där man genomfört påtagliga förbättringar på relativt kort tid. Positivt utbildningsklimat med nöjda ST-läkare. Förbättringspotential inom den kliniska instruktionen/bedsideundervisningen. ST-läkarna saknar fungerande egen arbetsplats vilket påverkar trivselen och möjligheten att utnyttja den lästid som tilldelas.
Centralsjukhuset i Kristianstad 2003-10-09	2	3	3	2	2	3	1	Föredömlig ST-utbildning på klinik med gott klimat. Framträdande introduktionsplacering med successiv inskolning på »underläkarsal« som utvärderas före jourstart. Förbättringspotential inom handledning och klinisk instruktion som kan organiseras bättre. Studierektorsfunktionen kan bli tydligare.
Helsingborgs lasarett 2003-10-08	2	2	2	3	2	3	1	Utmärkt utbildningsklinik med stor volym och bredd på verksamheten. God stämning och imponerande intresse för ST-utbildning. Förbättringsmöjligheter vad gäller patientnära undervisning, strukturerad handledning och ST-läkarnas skrivbordsplats.
S:t Görans Sjukhus AB Stockholm 2003-12-01	2	2	1	2	2	3	0	Akutsjukhus med begränsad bredd som dock ger bra grund till ST-utbildning förutsatt att fortsatt samverkan med Karolinska sjukhuset kan bibehållas.
Karolinska sjukhuset Stockholm 2003-12-02	3	3	2	3	3	3	1	Universitetssjukhus med stor och välfungerande ST-utbildning där selektionen utgör en viktig framgångsfaktor. Nuvarande strukturförändringar utgör dock ett hot.

Tabell III. Barn- och ungdomsmedicin. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Vrinnevisjukhuset Norrköping 2002-09-03	3	3	3	3	3	2	1	Kliniken erbjuder mycket goda förutsättningar för ST-utbildning. Bred allmänpediatrisk bas i patientunderlag och kompetens, tillgång till profilerad tjänstgöring på regionklinik i närområdet och i en funktionell enhet. Osedvanligt god stämning med ett »gäng« mycket erfarna specialister som är handledare och förebilder för ST-läkarna. Även lokalmässigt väl sammanhållen klinik.
Länssjukhuset i Kalmar 2002-11-14	2	2	3	2	3	2	0	Liten välfungerande barnklinik. Avvägd arbetsbörda i kombination med nybyggda, välutrustade lokaler bidrar till god arbetsmiljö. Ytterligare förbättringar finns att göra i utbildningsprocessen.
Huddinge Universitetssjukhus 2003-01-22	2	3	1	2	3	3	1	Stor undervisningsklinik med omfattande patientunderlag. Kliniken kan dock inte erbjuda fullgod ST-utbildning inom vissa områden. Lärarstaben stor, kunnig och har på kort tid tillsammans med aktiv ST-läkargrupp påtagligt förbättrat undervisning och handledning. Föga kontinuitetsproblem i tjänstgöringarna.
Södra Älvsborgs sjukhus Borås 2003-05-12	3	2	2	1	2	1	0	Kliniken kan ge en allsidig utbildning men lärarna är få i förhållande till antalet ST-läkare. Den interna ST-utbildningen behöver förbättras och prioriteras. Framförhållningen i jour- och tjänstgöringsscheman är dålig.
Centralsjukhuset i Kristianstad 2003-09-04	2	3	1	2	3	2	0	Välfungerande barnklinik på länsnivå medförande en bra ST-utbildning under handledning. Det kliniska underlaget delvis begränsat. Relativt täta jurer försämrar kontinuiteten. Positivt utbildningsklimat med god stämning och trivsel.
Universitetssjukhuset Örebro 2003-11-04	3	3	2	2	3	2	1	Mycket bra klinik för utbildning av ST-läkare, bred verksamhet med stor kompetens och positivt engagemang i läkarstaben. Patientunderlaget kan utnyttjas bättre och handledarfunktioner ytterligare struktureras.
Akademiska Barnsjukhuset Uppsala 2003-11-05	3	3	1	1	2	2	1	Bra förutsättningar för fullgod ST-utbildning. Varierat patientmaterial, hög andel utomlänsvärd. Förutsättning för ännu bättre utbildning i allmänpediatrik genom tjänstgöring på mindre sjukhus. Satsning på ST görs med kontrakt, studierektor och sektionsvisa målbeskrivningar. Uppföljning av dessa moment kan förbättras, liksom tillgänglighet till specialistmottagning och egen mottagning för kroniskt sjuka barn, introduktion av nya läkare och stödet på akutmottagningen. Bra utbildningsklimat med god stämning och trivsel.
Central-lasarettet i Växjö 2003-11-24	3	3	3	2	3	3	0	Kliniken har möjligheter att ge en bra specialistutbildning. Lärarstaben engagerad och utbildningsklimatet gott men kontinuitetsbefrämjande schematekniska åtgärder bör eftersträvas.

Tabell V. Geriatrik. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
SU/ Sahlgrenska Göteborg 2002-09-19	2	2	1	2	3	3	1	Högt utvecklat kvalitetstänkande med flera kvalitetsutvecklingsprojekt. Omfattande verksamhet men för få specialistläkare. Gott utbildningsklimat och goda möjligheter till teoretisk utbildning men där klinikkens decentraliserade struktur kan verka hämmande på utbildningsmöjligheterna.
Universitets- sjukhuset i Linköping 2002-10-01	3	2	2	3	3	3	1	Kliniken har en allsidig verksamhet med goda möjligheter att uppfylla målbeskrivningen. Klinisk och vetenskaplig handledning fungerar mycket väl. Mycket gott utbildningsklimat.
Länssjukhuset Ryhov Jönköping 2002-11-12	2	2	1	1	3	2	0	Välfungerande klinik på länssjukhusnivå. Läkarbemanningen har förbättrats men är fortfarande suboptimal. Gott utbildningsklimat för ST-läkare men organisationen av ST-utbildningen kan ytterligare förbättras.

Tabell VI. Gynekologi. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Länssjukhuset Halmstad 2002-10-03	3	3	3	1	2	1	0	Kliniken har en struktur väl ägnad för ST-utbildning. Utbildningsklimatet är utmärkt men processen kan förbättras avseende tjänstgöringsuppläggning, teoretisk utbildning och handledning. Forskningsverksamhet saknas.
Kärnsjukhuset i Skövde 2002-10-01	3	3	3	2	3	3	0	Välorganiserad klinik vid länssjukhus med omfattande gynekologisk verksamhet. Kliniken är välutrustad vad gäller lokaler, teknisk utrustning och datorstöd. Gott utbildningsklimat och stödande attityder hos äldre kolleger. Jämfört med bedömningen 1993 är läkarstaben större, och möjligheterna att delta i teoretiskt utbildnings- och utvecklingsarbete bättre.
Skellefteå lasarett 2002-11-19	2	2	2	1	3	3	0	Kvinnokliniken vid Skellefteå lasarett har en bred klinisk verksamhet, dock med små volymer ffa inom obstetrik. Därutöver saknas specialobstetrik och en del gynekologisk onkologi. En god bemanning och intresse för utbildningsfrågor samt ett gott utbildningsklimat, bl a med vilja att stödja kompletterande utbildning på universitetsklinik, ger förutsättningar för en god specialistutbildning.
Centralsjukhuset i Karlstad 2003-04-03	3	2	2	3	3	2	0	Kliniken är en stor länssjukvårdsenhet med ett gott utbildningsklimat, god handledning och tillfredsställande utbildningsprocess trots avsaknad av aktivt FoU-arbete.
NÄL Trollhättan 2003-04-03	3	3	3	2	3	2	0	Välorganiserad klinik vid länssjukhus med omfattande och allsidig verksamhet. Ambitiös satsning på ST-utbildning och mycket gott stöd av äldre kolleger.
Lasarettet i Motala 2003-06-03	3	2	2	2	3	3	0	Kvinnokliniken har en bred och samlad klinisk verksamhet och god bemanning. Små volymer inom den obstetriska verksamheten och avsaknad av specialobstetrik, samt gynekologisk onkologi och reproduktionsmedicinsk verksamhet, liksom neonatologi gör att kompletterande utbildning krävs för ST-läkare på större klinik. Ett mycket positivt utbildningsklimat med vilja att stödja teoretisk, såväl som kompletterande klinisk utbildning på universitetsklinik ger mycket goda förutsättningar för en specialistutbildning i enlighet med målbeskrivningen.
Sundsvalls sjukhus 2003-10-16	2	3	2	3	3	3	1	Kvinnokliniken Sundsvall–Härnösand erbjuder en god utbildning av ST-läkare, i ett öppet, positivt arbetsmiljö med bl a hög FoU-aktivitet och rimlig tillgång till operationsträning med reservation för laparoskopisk kirurgi.

Tabell VII. Handkirurgi. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Universitets- sjukhuset Linköping 2002-11-14	2	1	2	2	2	3	1	Kliniken har ett mycket gott utbildningsklimat och utmärkt teoretisk utbildning, dock med vissa smärre formella brister vad gäller handledningen. Omständigheter i verksamheten, med minskat operationsutrymme och vakanser i den egna specialiteten samt minskade vårdplatser kan dock upplevas som ett hot mot utbildningskvaliteten.

ANNONS

Tabell VIII. Hematologi. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Sundsvalls sjukhus 2002-11-21	2	3	3	3	3	3	1	Kliniken har ett mycket gott utbildningsklimat. Med kompletterande tjänstgöring vid universitetssjukhus kan en god och fullständig specialistutbildning i hematologi ges.

Tabell X. Klinisk bakteriologi. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Karolinska sjukhuset Stockholm 2002-09-30– 2002-10-02	3	3	3	2	3	3	1	Kliniken kan ge en fullgod specialistutbildning inom såväl klinisk bakteriologi som klinisk virologi. Utmärkt utbildningsmiljö med god tillgång till kompetent kollegialt stöd. Samtliga ST-läkare har en egen handledare och dessutom finns en överordnad ST-ansvarig läkare gemensamt för kliniken. Goda möjligheter ges för FoU-arbete. (Samfällid bedömning av klin virologi och klin bakteriologi)
Centrallasarettet Västerås 2002-11-05	2	1	2	2	3	3	1	Kliniken kan ge en fullgod specialistutbildning inom klinisk bakteriologi förutsatt att utbildningen ges i samarbete med större laboratorium i annat landsting. God utbildningsmiljö, där det låga antalet läkarkolleger i viss utsträckning kompenseras av tillgången till en mikrobiolog med lång erfarenhet och positiv inställning till utbildning. Möjligheter ges för FoU-arbete.
Länssjukhuset Ryhov Jönköping 2002-11-13 och 2003-01-09	2	1	2	2	3	3	1	Kliniken kan med kompletterande placeringar vid universitetskliniken ge fullgod utbildning inom klinisk bakteriologi. ST-läkarna erbjuds en mycket god fysisk miljö, ett gott utbildningsklimat och utmärkta möjligheter till kliniska kontakter. Då undervisningen/handledningen organiseras bör svårigheten med undervisning dels från BMA, dels från specialistkompetent läkare/handledare vad det gäller tolkning av odlingsfynd/diskussioner kring odlingsfynd tas i beaktande. Detta är särskilt viktigt under den tidigare delen av ST-utbildningen.
SU/Sahlgrenska Universitets-sjukhuset 2003-04-09	3	3	3	2	3	3	1	Kliniken kan ge en fullgod specialistutbildning inom klinisk bakteriologi. Utmärkt utbildningsmiljö med god tillgång till kompetent kollegialt stöd. Samtliga ST-läkare har en egen handledare och dessutom finns en överordnad ST-ansvarig läkare gemensamt för kliniken. Goda möjligheter ges för FoU-arbete.

Tabell XI. Klinisk kemi och farmakologi. Resultat av inspektioner genomförda under 2001–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Norrlands Universitets-sjukhus Umeå 2001-02-14	3	3	3	3	3	3	1	En klinik med allsidig verksamhet med stora patientprovolymer och med ett gott utbildningsklimat. Detta borgar för en god och allsidig specialistutbildning i klinisk kemi.
Huddinge Universitets-sjukhus 2001-02-16	3	3	3	3	3	3	1	En klinik med allsidig verksamhet med stora patientprovolymer och med ett gott utbildningsklimat. Detta borgar för en god och allsidig specialistutbildning i klinisk kemi.
Universitets-sjukhuset i Lund 2003-11-03	3	3	3	3	3	3	1	En klinik med allsidig verksamhet med stora patientprovolymer och med ett gott utbildningsklimat. Detta borgar för en god och allsidig specialistutbildning i klinisk kemi.
Universitets-sjukhuset MAS Malmö 2003-11-05	3	3	3	3	3	3	1	En klinik med allsidig verksamhet med stora patientprovolymer och med ett gott utbildningsklimat. Detta borgar för en god och allsidig specialistutbildning i klinisk kemi.

Tabell IX. Internmedicin. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Blekinge-sjukhuset Karlskrona 2002-12-16	3	2	2	1	2	3	0	God sammanhållning, kompetenta specialister, positivt utbildningsklimat. En fullständig specialistutbildning i internmedicin kan ges. Brister avseende formell handledning. Pressad arbetssituation och brist på läkarrum begränsar utbildningsmöjligheterna.
Sala lasarett 2002-11-12	3	2	3	2	3	3	0	Kliniken har en verksamhet som uppfyller målbeskrivningen. På grund av sjukhusets storlek och begränsade upptagningsområde har man byggt upp ett lyckosamt och väl strukturerat samarbete med kringliggande större sjukhus i utbildningen av ST-läkare. Kliniken präglas av ett mycket positivt utbildningsklimat.
Akademiska sjukhuset Uppsala 2003-02-06	3	2	2	2	2	2	1	F n har utbildningen tunnats ut pga att de subspecialiserade enheterna tagit över delar av allmänna invärtesmedicinska sektionens patientklientel. Allsidigheten i utbildningen drabbas, då inte placering på alla subspecialiserade avdelningar är möjlig under utbildningstiden. För att försöka kompensera detta planerar man att ge ökad och mer strukturerad tjänstgöring på en bred akutvårdsavdelning.
Länssjukhuset i Halmstad 2003-02-27	3	2	2	2	3	3	0	Goda möjligheter till utbildning i internmedicin. Positivt utbildningsklimat. Vissa formella brister avseende handledning och studierektorsfunktion.
Simrishamns sjukhus 2003-05-03	2	1	2	2	2	2	0	Medicinkliniken arbetar för en väl genomtänkt strategi för en ST-utbildning i akut internmedicinsk närsjukvård som de ska erbjuda sina ST-läkare. Alla ST-läkare erbjuds kompletterande utbildning vid större internmedicinsk klinik. Utbildningsklimatet är positivt.
Höglands-sjukhuset Eksjö 2003-05-08	3	3	2	2	3	3	1	Kliniken erbjuder en mycket god och högkvalitativ utbildning inom den breda internmedicinen. Påtagligt är det fina arbetsklimatet som råder vid kliniken och den positiva attityden till läkare under utbildning. Avsaknad av hierarki gör kommunikationen mellan specialist och läkare under utbildning mycket god.
Södertälje sjukhus 2003-05-20	3	1	2	1	3	1	0	Kliniken är f n i en rekryteringsprocess av specialister för att återfå en god balans mellan specialister och utbildningsläkare. Genom sitt läge som ett länsdelssjukhus i en högspecialiserad region har kliniken goda möjligheter till sidoutbildning vilket utnyttjas förtjänstfullt. Samtidigt borde kliniken i gengäld kunna erbjuda regionen en bred utbildning i allmän invärtes medicin, som de stora sjukhusen med sin starka subspecialisering får alltså erbjuda.
Lasarettet i Ystad 2003-05-22	3	2	1	2	3	2	0	Kliniken arbetar för en väl genomtänkt strategi för en ST-utbildning i akut internmedicin helst med dubbelspecialitet. Många specialister i olika medicinska discipliner finns vid kliniken. Tung kardiologisk kompetens finns. Utbildningsklimatet är mycket positivt.
Lasarettet i Landskrona 2003-07-02	2	2	3	1	2	2	0	Medicinkliniken är ett utmärkt exempel på akut närsjukvård med stora ambitioner att utveckla detta vidare till den typ av sjukvård för äldre som vi har stort behov av i vårt land. Man är framför allt inriktad på specialistutbildning i internmedicin och helt beroende av närliggande större kliniker för att ge dubbelspecialitet inom andra medicinska grenområden.
Norrtälje sjukhus 2003-08-27	3	3	3	3	2	2	0	Medicinkliniken i Norrtälje har en mycket god balans mellan specialister och utbildningsläkare och samtliga tjänster besatta. Genom sitt läge som ett länsdelssjukhus i en högspecialiserad region kan kliniken erbjuda ett brett internmedicinsk panorama med utomordentliga möjligheter till sidoutbildning inom ett geografiskt begränsat område vilket man utnyttjar på ett förtjänstfullt sätt.
Universitets-sjukhuset i Lund 2003-09-10	3	3	2	3	3	3	1	Den internmedicinska verksamheten för akutsjukvård har utvecklats till en oerhördt väl fungerande och mycket genomtänkt verksamhet där utbildningen av ST-läkarna satts i centrum på ett föredömligt sätt.
Köpings lasarett 2003-09-17	3	2	3	3	3	2	0	Medicinklinik med gott utbildningsrykte och god stämning med bred verksamhet som kan tillgodose internmedicinens samtliga delar tillsammans med tjänstgöring på närliggande sjukhus. Mycket positivt utbildningsklimat med välstrukturerade utbildningsplaner med positiv attityd till litteraturstudier och handledarsamtal på tjänstgöringstid. Handledarfunktionen kan optimeras genom att handledarna genomgår handledarutbildning. Den teoretiska interntutbildningen kan förbättras.

Tabell XII. Ortopedi. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarestab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Ängelholms Sjukhus AB 2002-09-12	3	2	3	1	2	1	0	Kliniken kan erbjuda en god praktisk specialistutbildning och en snabb introduktion i ortopedisk kirurgi. Sidoutbildning sker på regionens universitetssjukhus. För ST-läkare finns inga schemalagda möjligheter till forsknings-, utvecklings- eller kvalitetsuppföljningsarbete under normal arbetstid.Handledning, struktur och teoretiskt innehåll kan förbättras.
Gällivare sjukhus 2003-02-20	2	2	2	2	3	1	1	Goda utbildningsmöjligheter i basal ortopedi. Sidoutbildning annorstädes krävs och är inplanerad i ST-kontrakt. Utbildningsklimat och lokaler är mycket bra. Den teoretiska delen kan förbättras.
Örnsköldsviks sjukhus 2003-04-08	2	2	2	1	2	1	0	Utmärkta lokaler. Något begränsat patientunderlag. Bra praktisk utbildning men brister i teoretisk. Sidoutbildning på annan ort krävs.
Värnamo sjukhus 2003-09-15	2	1	3	2	2	1	0	Förutsättningarna finns för en god ST-utbildning men hämmas f n av brist/vakanser på överläkarnivå. Detta får negativa konsekvenser för handledning (trots att den bedrivs med entusiasm) och internutbildning. Utbildningsklimatet är dock gott och ST-läkarna är i huvudsak positiva till sin utbildningssituation. Utrymme finns för förbättringsarbete på både det teoretiska och praktiska planet.
Ljungby lasarett 2003-11-13	2	2	2	3	3	2	0	Kliniken ger goda förutsättningar för bra ST-utbildning lokalt med tillräckligt allsidig verksamhet inom basal ortopedi och sidoutbildning på närliggande sjukhus för att kunna uppfylla målbeskrivningen. Läkarestaben har tillräcklig kompetens. Bra lokaler och utrustning, men brister i litteratur. Schemalagd internutbildning bör införas, alla handledare utbildas och FoU-möjligheter tillvaratas.
Södersjukhuset Stockholm 2003-10-15	3	2	2	1	2	2	1	Brett utbud av basal ortopedi med tyngdpunkten inom frakturkirurgi. Övrig ortopedi väl representerad. Kunnig läkarstab, goda forskningsmöjligheter, gott utbildningsklimat. Ostrukturerad utbildningsplan för ST. Både praktisk och teoretisk utbildning behöver utvecklas och systematiseras.
NU-sjukvården (Uddevalla, NÄL, Bäcke-fors, Strömstad, Lysekil) 2003-12-15	3	2	3	1	2	3	1	Kliniken präglas av ett mycket gott samarbetsklimat inom samtliga yrkeskategorier. Verksamhetens omfattning och innehåll, och klinikens samlade kompetens ger mycket goda förutsättningar för en heltäckande och högkvalitativ specialistutbildning, men struktur och systematisk uppföljning av utbildningsmålen kan förbättras.

Tabell XIII. Plastikkirurgi. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarestab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Universitets-sjukhuset i Linköping 2002-11-15	1	2	2	2	3	2	1	Klinik inneslutande två specialiteter (plastikkirurgi och handkirurgi). Sektionen för plastikkirurgi har 8 fast anställda specialister i plastikkirurgi plus en professor och 3 läkare under ST-utbildning. Alla ST-läkare har personliga handledare. Kliniken har ett brett panorama vad gäller plastikkirurgisk behandling men operationsvolymen har kraftigt beskurits. Detta medför att möjligheten för operativ träning för ST-läkarna är kraftigt begränsad. De fysiska förutsättningarna är goda och utbildningsklimatet mycket bra för ST-utbildning.

Tabell XIV. Radiologi. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Höglands- sjukhuset Eksjö/Nässjö 2002-11	2	3	3	3	3	2	1	Välskött mindre avdelning med ambitiös inställning till ST-utbildning. Avsaknad av MR, nuklearmedicin och liten verksamhet inom barn- och neuro-radiologi kompenseras av välvillig inställning och även uppmaning till extern randutbildning. Teoretisk utbildning är ett bristområde, men betydande förbättringar har uppenbart skett sedan tidigare SPUR-inspektion med ökade insatser från regionsjukhuset i Linköping.
Blekingesjuk- huset Karlshamn/ Karlskrona 2001-11	3	2	3	1	2	2	0	Kliniken har varit tyngd av PACS-introduktion senaste året, samtidigt som man drabbats av ett par vakanser på specialistsidan. Detta har medfört att man ej orkat fullfölja tidigare utbildningsplaner med personlig handledare, internutbildning osv. Det saknas tid för egna studier (med undantag för Karlshamn). Intentioner finns att förbättra detta med bl a en ambitiös mall för ST-utbildning, men denna har ännu inte implementerats.
SU/Östra sjukhuset Göteborg 2001-11-19	2	3	2	2	3	2	0	Avdelningen är väl lämpad för ST-utbildning under förutsättningar att kompletterande tjänstgöring genomförs vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset.
Värnamo sjukhus 2001-11-20	2	1	2	2	2	2	0	Ambitiös klinik på länsdelsnivå med låg bemanning. Den teoretiska utbildningen behöver systematiseras. I kombination med randutbildning på annan ort ges en fungerande specialistutbildning.
Universitets- sjukhuset i Örebro 2001-11-01	3	2	3	2	3	3	1	Med viss komplettering i barnradiologi erbjuds en utmärkt specialistutbildning på ny avdelning med modern utrustning. Bra balans mellan utbildning och arbete. Fler ST-läkare skulle kunna tas emot.
Östersunds sjukhus 2001-12-03	2	2	3	2	3	2	0	Välutrustad och välfungerande klinik med bred verksamhet och positivt utbildningsklimat. Behov finns att täcka vakanser för att ytterligare lyfta fram utbildningen.
Länssjukhuset Gävle-Sandviken 2001-12-03	2	2	3	3	3	3	0	Klinik med allsidig verksamhet där alla de viktigaste radiologiska teknikerna finns företrädda. Kliniken erbjuder en bred specialistutbildning på en hel-digitaliserad avdelning med positivt utbildningsklimat för 4–5 läkare. För fördjupning av viss organspecialisering är tjänstgöring på universitetsklinik organiserad.
Falu lasarett 2001-12-04	2	2	2	2	2	2	0	Klinik med allsidig verksamhet som har goda möjligheter att erbjuda 3–4 läkare specialistutbildning inklusive speciell utbildning i nuklearmedicin och intervention. För viss organspecialisering erfordras tjänstgöring på regionsjukhus. Bättre samordning av undervisningen inom regionen är möjlig.
Mora lasarett 2001-12-05	2	2	2	2	2	2	0	Avdelningen erbjuder god utbildning i basradiologi för 1–2 läkare. För fördjupning av organspecialisering erfordras tjänstgöring på specialistsjukhus. Bättre samordning av undervisningen inom regionen är möjlig.
Hälsinglands sjukhus Hudiksvall 2001-12-05	2	2	3	2	3	2	1	Utmärkt utbildningsklinik med bra fysisk arbetsmiljö. Pågående avancerat utvecklingsarbete. Positivt utbildningsklimat.
Sjukhuset i Arvika 2001-12-10	2	0	2	1	2	2	0	Klinikens verksamhet präglas av brister i läkarbemanningen. God grundutbildning i allmän radiologi. Begränsad verksamhet. Positivt utbildningsklimat men ostrukturerad utbildning.
Karlskoga lasarett 2001-12-10	3	2	3	3	3	2	0	Mycket god och allsidig ST-utbildning i kombination med det närliggande regionsjukhuset.
Central- sjukhuset Karlstad 2001-12-10	2	2	3	3	3	3	0	Mycket god och allsidig radiologisk utbildning men med smärre brister. Mycket gott utbildningsklimat och välfungerande handledning.
Visby lasarett 2002-01-	2	2	3	3	3	3	0	Relativt liten röntgenavdelning, men med bra utrustning och bemanning samt utmärkt utbildningsklimat. Bra samarbete med kategori I-sjukhus för sidoutbildningar.
Sundsvalls sjukhus 2002-01-21	2	2	2	1	2	1		Välutrustad klinik som är inne i ett omdaningsskede på alla plan. Brister finns i grundstrukturen för ST-utbildningen men fullföljd reformering av kliniken möjliggör bra utbildning.
Lasarettet i Motala 2002-02-26	2	2	2	3	3	2	0	Välfungerande ST-utbildning trots vissa brister som framför allt är orsakade av brist på röntgenspecialister.
Universitets- sjukhuset i Linköping 2002-02-27	3	3	1	3	3	3	1	Mycket välfungerande ST-utbildning trots bristande till gång till röntgenspecialister. Expeditioner för ST-läkare undermåliga.
Länssjukhuset Ryhov Jönköping 2002-03-07	2	2	2	3	3	3	0	Välfungerande ST-utbildning med endast smärre brister vad gäller expeditioner och specialistläkare.

forts Tabell XIV. Radiologi. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Alingsås lasarett 2002-03-11	2	1	2	1	2	2	0	Liten avdelning med stor jourtyngd och relativt få läkare men stor produktion. Mycket positiv anda på avdelningen och konstruktiv planering både för avdelningens framtid och eventuella ST-anställningar. ST-läkare kommer att få en bra grundutbildning som dock måste kompletteras på SU.
Borås lasarett 2002-03-12	2	1	2	2	2	2	0	Välutrustad klinik med bred och bra verksamhet. Överhängande behov av minskat antal vakanser samt bättre intern handledning/utbildning. Behov av viss kompletterande extern utbildning under ST. Möjlighet till bättre utnyttjande av interna kunskapsresurser.
Vrinnevisjukhuset Norrköping Finspång 2002-03-13	3	2	2	2	2	2	0	Bedriver ST-utbildning på länssjukhusnivå, välbemannat med väl fungerande praktisk handledning. Väl fungerande samarbete med universitetssjukhuset. Den interna teoretiska utbildningen behöver utvecklas.
Nyköpings lasarett 2002-03-12	3	3	3	3	3	3	0	Bedriver en välplanerad ST-utbildning på länssjukhusnivå, med stort engagemang. Avdelningen är välbemannad och den kliniska handledningen fungerar bra liksom samarbetet med universitetssjukhuset.Handledarsamtalen bör dock prioriteras.
SU/ Sahlgrenska Göteborg 2002-03-13	3	3	1	3	3	3	1	Engagerad och samstämmig insats för att föra vidare och förbättra en hög kvalitativ utbildningstradition. Målbeskrivningen uppfylls med råge. Behov av: bättre ST-utrymmen, samlat grepp på biblioteksfrågan, utbildning till icke handledarutbildade handledare, lösning av framjournens volymsbelastning.
Piteå äldvads sjukhus Piteå 2002-09-25	2	2	2	2	3	2	0	ST-tjänstgöringen ger en gedigen grundutbildning med goda möjligheter till kompletterande specialutbildningar med erforderliga kompletteringar på andra röntgenavdelningar. Beträffande magnetkamerateknik finns hög kompetens lokalt.
Sunderby sjukhus Luleå 2002-09-25	2	2	3	2	2	2	0	Goda förutsättningar och ambitioner finns för att ge en komplett utbildning.
Skellefteå lasarett 2002-09-26	2	2	3	2	3	2	0	Röntgenavdelningen erbjuder allsidig utbildning. Kompletterande tjänstgöring på specialsjukhus genomförs. Den teoretiska interna utbildningen ges f n föga utrymme.
Karolinska sjukhuset Stockholm 2003-01-27	3	3	3	2	3	3	1	Efter några motiga år har välbehövliga och fortgående upprustningar tillsammans med en stark utbildningsambition skapat en mycket positiv miljö med utomordentliga utbildningsmöjligheter.
Universitets- sjukhuset MAS Malmö 2003-02-05	3	3	2	2	2	3	1	Nästan komplett specialistutbildning. Kompetent läkarstab och framstående forskning. Vilja och goda förutsättningar att ta emot fler ST. Helt ny digital klinik invigs i november 2003.
Universitets- sjukhuset i Lund 2003-02-07	3	2	3	3	3	3	1	Fullständig verksamhet med komplett specialistutbildning. Goda möjligheter till forskning. Utmärkt utbildningsklimat samt god stämning mellan röntgen och övriga kliniker.
Ljungby lasarett 2003-01-13	2	1	1	1	2	2	0	God möjlighet och attityd till allmänradiologisk utbildning. Personlig handledare för en ST-tjänst planeras. Positiv inställning till extern utbildning för neuro-, barn- och nuklearmedicin, delvis vid universitetssjukhus.
Central- lasarettet i Växjö 2003-01-14	3	2	3	2	3	2	0	Mycket god möjlighet till allmänradiologisk utbildning på ST-nivå. Bra handledning och positiv attityd till utbildningen. God administration och infrastruktur. Visst behov av fler läkare med hänsyn till arbetsvolymen samt längre planeringshorisont för ST-läkare.
Kärnsjukhuset i Skövde 2003-01-15	2	2	3	2	3	3	1	En välutrustad och välbemannad röntgenavdelning med gott utbildningsklimat. Dock finns det brister i den individuella utbildningsplaneringen. Vi föreslår att ett närmare samarbete upprättas med universitetssjukhuset.
Akademiska sjukhuset Uppsala 2003-01-28	3	2	0	1	2	3	1	Stor universitetsklinik med en bred kompetens och gott underlag för utbildning. Centrumchefen är relativt nytillsatt liksom studierektorn. För närvarande finns vissa brister avseende organisation och lokaler. På kliniken finns dock en positiv inställning till ST-läkarna, och man arbetar för närvarande mycket aktivt med ST-läkarnas situation, vilket på sikt torde förbättra arbetssituationen ytterligare.
Danderyds sjukhus 2003-01-29	3	2	2	2	2	3	1	Välbemannat länssjukhus med en bred kompetens men ett något begränsat underlag för utbildning. Kompletterande utbildning på neuro, barn och thoraxröntgen kompenserar för detta. Trevliga lokaler. Intern studierektor skall utses inom kort. För närvarande finns vissa brister avseende organisation av handledarsamtal där ingen tid specifikt är avsatt för detta ändamål. På kliniken finns en positiv inställning till ST-läkarna och stämningen är generellt god.
Norrlands Universitetssjukhus Umeå 2003-01-29	3	3	3	1	3	2	1	Bra utbildningsförutsättningar. Ett större antal specialister skulle gynna utbildningen. Vid önskemål tillgodoses fördjupning i barnradiologi utanför regionen. Vid inspektionen noteras ett oväntat bristande engagemang för SPUR-processen bland flera ST-läkare, något som bör uppmärksammas.

forts **Tabell XIV.** Radiologi. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Karolinska sjukhuset Stockholm Neuroradiologi 2003-02-04	3	3	1	2	3	3	1	Neuroradiologisk klinik med mycket goda utbildningsmöjligheter för både neuroradiologer och gästande blivande allmänradiologer. Dåliga arbetsrum.
Huddinge Universitets-sjukhus 2003-02-05	3	2	2	2	3	3	1	Stor universitets-/regionklinik med brett verksamhetsutbud. Kompletterande neuro- och barnradiologi på intilliggande enhet garanteras. Mycket gott utbildningsklimat.
Södersjukhuset Stockholm 2003-02-19	3	2	2	2	2	3	0	En klinik med goda förutsättningar för bred och allsidig utbildning som tillsammans med sidoutbildning väl kan uppfylla målbeskrivningen inom radiologi. Stora satsningar görs nu för att återupprätta en god ST-utbildning, vilken av olika skäl varit eftersatt under några år. ST-läkarna ser positivt på framtiden och upplever ett gott utbildningsklimat.
Kungälv lasarett 2003-03-27	3	3	3	2	3	3	0	Liten välfungerande avdelning med mycket gott arbets- och utbildningsklimat. Begränsad lokal verksamhet som kompenseras med samarbetet med SU/Sahlgrenska.
S:t Görans Sjukhus Stockholm 2003-03-31	3	3	3	3	3	3	0	Klinik med allsidig verksamhet som har goda möjligheter att erbjuda 5–6 läkare specialistutbildning inklusive möjlighet till ledarskapsutbildning. För viss organspecialisering erfordras tjänstgöring på närliggande universitetssjukhus.

Tabell XV. Urologi. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Huddinge Universitets-sjukhus 2002-09-13	3	2	3	1	3	3	1	Kliniken erbjuder en god och allsidig specialistutbildning i urologi. Undervisningsklimatet är mycket gott, och strukturen i utbildningsprocessen har förbättrats under de senaste åren. Revisionen påvisar behov av att utbildningsböcker används och att regelbundna, planerade handledarsamtal bör genomföras.
Akademiska sjukhuset Uppsala 2002-11-22	2	3	2	1	3	3	1	Utbildningen sker i ändamålsenliga lokaler, förutom att ST-läkarna delar på små fönsterlösa rum och saknar egen dator. Verksamhetens beskaffenhet är övervägande mycket tillfredsställande trots att vissa delar på g a bristande struktur ej utnyttjas tillräckligt i utbildningen. Undervisningsklimatet är mycket gott. Utbildning i TUR-P bör erbjudas på annat sjukhus. Utbildningsböckerna bör användas bättre och planerade handledarsamtal som dokumenteras bör äga rum regelbundet.
Mälarsjukhuset Eskilstuna 2003-09-08	1	1	2	1	2	2	0	Kliniken har en allsidig verksamhet och lämpar sig väl för specialistutbildning inom urologi. Förbättringar kan göras av tjänstgöringens uppläggning med mer planerad rotation mellan kliniken olika verksamheter. Handledningen kan förbättras genom strukturerade planerings- och uppföljningsamtal som dokumenteras. Handledarrollen bör även vara mer aktiv. Mer tjänstgöringstid bör ägnas åt urologi så att målbeskrivningen kan uppfyllas inom rimlig tid.
Centrallasarettet Västerås 2003-10-17	2	2	2	1	3	2	0	Kliniken har en allsidig verksamhet och ett mycket positivt utbildningsklimat och är väl lämpad för specialistutbildning i urologi. Förbättringsmöjligheter finns inom detaljplaneringen av ST-utbildningen. Det vore önskvärt att handledarsamtal dokumenteras i högre omfattning. Vissa brister finns inom sidoutbildningarna. Detta skulle möjligtvis kunna kompenseras med tillsättande av en studierektor för ST-läkare på sjukhuset.
Sundsvalls sjukhus 2003-11-21	2	2	3	1	3	3	1	En komplett och högkvalitativ verksamhet. Goda förutsättningar att uppfylla målbeskrivningen under 5-6 år. Flertalet handledare saknar dock en handledarutbildning. Ändamålsenliga lokaler och utmärkt utbildningsklimat. Goda förutsättningar för teoretisk utbildning genom nationella och internationella kongresser och symposier. Dentransuretralkirurgiskaverksamheten bör kunna utnyttjas ytterligare för handledarledd utbildning inom detta område.

Tabell XVI. ÖNH. Resultat av inspektioner genomförda under 2002–2003.

Sjukhus, datum för inspektion	Struktur			Process				Kommentar
	A	B	C	D	E	F	G	
	Verksamhet	Läkarsstab	Utrustning, lokaler	Organisation	Utbildningsklimat	Teoretisk utbildning	Forskning	
Hudiksvalls sjukhus 2002-10-08	2	2	3	2	2	2	0	ÖNH-kliniken ger trots en något liten specialiststab en god ST-utbildning. Delar av specialiteten kan inte tillgodogöras men där finns ett gott samarbete med närliggande sjukhus och regionsjukhus. Utbildningsklimatet upplevs som gott.
Karolinska sjukhuset Stockholm 2002-10-14	3	2	2	2	2	2	1	Verksamheten är mycket omfattande och täcker alla fält. Gott utbildningsklimat trots flera oerfarna handledare, några utan handledarutbildning. Handledarfunktionen bör förstärkas genom att erbjuda flera utbildning och genom att handledarna tillsammans verkar för gemensamma utbildningsmål för kliniken. Risk för inslag av särbehandling beroende på ST-läkares kön bör beaktas. Flera ST-läkare befäras svårigheter att få tillräcklig klinisk träning, då så många utbildas samtidigt. Växlande kvalitet vad gäller lokaler från utomordentlig operationsavdelning till tjänsterum som måste delas av många ST-läkare.
Universitets-sjukhuset i Lund 2002-11-12	3	2	3	1	2	2	1	Välutrustad universitetsklinik med bred klinisk verksamhet. Utmärkta förutsättningar för och stimulans till forskningsverksamhet. Gott utbildningsklimat med generös inställning till lärande. Tjänstgöringens uppläggning samt handledning kan dock utvecklas. Fastare struktur krävs för optimering av ST-läkares utbildningsprocess.
Huddinge Universitets-sjukhus 2002-11-18	2	2	2	2	3	2	1	Klinik på universitetsnivå men med avsaknad av huvud- och halskologisk verksamhet. Kliniken är dynamisk och välfungerande med ett mycket gott utbildningsklimat. Genom sektionering av verksamheten tar många ansvar för handledning varför handledarrollen bör tydliggöras. Det bör avsättas mer tid för teoretiska självstudier. Verksamheten och patientunderlaget i övrigt är mycket bra för ST-utbildning.
Akademiska sjukhuset Uppsala 2002-12-04	3	3	3	2	3	2	1	En klinik med ett mycket positivt utbildningsklimat, som ger en allsidig och fullständig specialistutbildning inom ÖNH.
Central-sjukhuset i Kristianstad 2003-09-15	2	2	1	1	2	1	0	Centralsjukhus med bra inbyggd kompetens och positiv inställning till utbildning. Formalisering i form av ST-kontrakt föreligger men en klar diskrepans mellan målsättningen och det praktiska genomförandet föreligger. Tjänstgöringen adekvat fördelad mellan mottagnings-, operations- och avdelningsarbete.
Länssjukhuset i Halmstad 2003-09-02	2	2	2	2	2	2	0	Förutsättningarna för en allsidig utbildning av ST-läkare är goda vid nyttjande av all tillgänglig kompetens inom sjukhuset liksom sidutbildning på universitetssjukhus. Handledarfunktionen håller på att hitta sin form och ett antal aktiviteter är planerade och lovvarde. Den kirurgiska utbildningen måste beaktas så att ST-läkare är närvarande vid all större kirurgi. Produktionskrav kan interferera med utbildningen. Utbildningsklimatet är bra och upplevs positivt. Möjlighet till god teoretisk utbildning finns men kan utvecklas och uppföljas.
Mälarsjukhuset Eskilstuna 2003-10-03	2	2	2	2	2	1	0	En effektiv och väl fungerande klinik med ett positivt utbildningsklimat för ST-läkare. Man har ett bra kontrakt med sina ST-läkare som garanterar en god utbildningsgång med sidutbildningar på andra sjukhus. Det finns möjlighet till en bra operativ utbildning. Viss oro för den fortsatta utbildningen då åldersprofilen på specialisterna är hög. En mer formaliserad teoretisk utbildning saknas.
NU-sjukvården (Trollhättan, Uddevalla, Dalsland, Strömstad, Lysekil) 2003-10-06	2	3	3	2	2	1	0	NU-sjukvården erbjuder ST-utbildning i ett mycket gott klimat och i goda och anpassade lokaler. Dokumentation och planering torde dock kunna stramas upp, studierektor behöver mer tid för sitt arbete, men detta till trots kan kliniken väl rekommenderas för blivande öronläkare.